

A csongrádmegyei pártválasztmány megvitatta a tag- és tagjelöltfelvétel és a pártoktatás kérdését

November 30-án, vasárnap a Megyei Pártoktatási Házában összeült a csongrádmegyei pártválasztmány. Első napirendi pontként Forgó Lászlóné elvtársnő, a megyei pártbizottság párt- és tömegszervezetek osztályának helyettes vezetője tartott beszámolót. Forgóné elvtársnő főleg a Politikai Bizottság februári határozatának végrehajtásáról, a tag- és tagjelöltfelvételről beszélt. Vannak e téren eredményeink — állapította meg —, erősítettük pártunk sorait a legjobb dolgozók felvételével, de — mint ahogy Malenkov elvtárs mondotta a XIX. kongresszuson —

a pártot nemcsak tagjainak száma teszi erőssé, hanem első sorban minősége.

Utalt arra Forgó elvtársnő, hogy nekünk ezt a megállapítást munkánk alapjává kell tennünk. Hangsúlyozta a tagjelöltek tagjelölti körökön való nevelésének jelentőségét és azt, hogy a tagjelöltekkel való foglalkozás különösen a kis létszámú alapszervezeteknél hiányos. Egyes pártbizottsági vezetők a tagjelöltfelvételről mutaközi elmaradásukat a „magas” követelményekkel magyarázzák, ami semmiesetre se elfogadható, mert vannak megyénkben kiváló dolgozók, akik alapos, türelemmel nevelés után kiérdemelhetik a legszebb kitüntetést, a párttagsági könyvet. Beszélt Forgóné elvtársnő arról is, hogy a tagjelöltek nevelésében komoly szerepük van a pártbizalmiaknak és az aktív párttagoknak. Ezek az elvtársak megfelelő irányítás, segítség és ellenőrzés mellett nevelik is a dolgozókat. A továbbiakban elmondotta azt is Forgóné elvtársnő, hogy a párt erősítése érdekében többet és alaposabban kell támaszkodnunk a tömegszervezetekre, tervszerűbbé kell tennünk a tag- és tagjelöltfelvételt az alapszervezeteknél és alaposabban kell tennünk az erre vonatkozó pártirányzatok végrehajtásának ellenőrzését.

Hozzászólások

Forgó elvtársnő beszámolója után Kalapis István elvtárs, a csongrádi városi pártbizottság titkára szólt fel és rámutatott arra, hogy egyes alapszervezeteknél a spontaneitás tapasztalható a tag- és tagjelölt felvételénél. Nem nevelik eléggé a dolgozókat, hanem ha jelentkeznek tagjelöltnak, akkor felveszik őket. Balogh elvtárs, a Szegedi Kenderfonó pártbizottságának titkára is alátámasztotta azt, hogy

a pártbizottságok munkájának nem vált szervezés részévé a tagok és tagjelöltek nevelése.

Körösi elvtárs, sándorfalvi községi párttitkár a tsz pártbizottságok megerősítésének szükségességéről beszélt. Hetényi Józsefné elvtársnő szerint a tagjelöltfelvétel gyengesége nem kis mértékben abból ered, hogy

egyes községi és alapszervezeti párttitkár elvtársak nem tanulmányozzák eléggé a pártirányzatokat.

Bíráta Hetényiné elvtársnő a kiskörmendy MNDSZ munkáját, amiért nem törődik kellően a dolgozó nők politikai nevelésével.

Csécsei János elvtárs, Szentesi járási párttitkár arról beszélt, hogy a járási bizottság elégtelen ellenőrzése és a pártbizalmiaknak adott elégtelen segítség miatt a párttagok nevelése hiányos. A derekegyházi gépgéplőmáson például ennek következtében a párttagok nem mutatnak példát, hanem kullognak a többiek után. Bíráta Csécsei elvtárs azokat a párttagokat, akik felelőtlenül, bizonyos „rég” gyermekkoris ismerettség alapján javasolnak egyes dolgozókat tagnak, tagjelöltnek. Savanya József elvtárs, a csongrádmegyei DISZ bizottság titkára elmondotta, hogy

a DISZ sem járult hozzá jó nevelő munkájával eléggé a párt új tagokkal és tagjelöltekkel való erősítéséhez.

A szentesi Felszabadulás tsz párttitkára, Kolymán elvtárs rámutatott arra, hogy a tsz pártbizottságok különös gondot kell fordítani a párttagságot és a dolgozókat nevelniük és ugyanakkor a párttagságnak forradalmi éberséggel kell őriznie a párt tisztaságát, mert a kulákok, különösen a tsz-ekben, mindent megpróbálnak, hogy a pártba bejussanak. Csernák elvtárs, a káramajori állami gazdaság párttitkára, majd Turi elvtárs, a szegedi egyetem párttitkára mondotta el, hogy mennyire helyes, ha a tag- és tagjelölt felvétel kérdését a pártbizottságok vezetői időnként megvitálgatják.

Mátyás István elvtárs, a hódmezővásárhelyi városi pártbizottság titkára hangsúlyozta, hogy a dolgozók nevelésével a pártbizalmiak mellett meg kell bízni a legakiválóbb párttagokat is. Tölgyesi elvtárs, csanádpalotai községi párttitkár ugyancsak a pártbizalmiak feladatáról szólva megállapította, hogy

A természetben csak azok érnek el jó eredményt, akik fejlesztik elméleti tudásukat

A pártválasztmányi ülés második napirendi pontjaként a választmány tagjai Rozsnyai Mihály elvtársnak, a megyei agit. prop. titkárnak beszámolóját hallgatták meg az 1952—53-as évi iskolán kívüli pártoktatás eredményeiről és hibáiról. A pártoktatásról szóló határozat végrehajtása a pártbizottságoktól, pártbizottságoktól, a propagandistákól és a párt tagjaitól egyaránt felelős és odaadó munkát kíván. Hivatkozott Rozsnyai elvtárs a Politikai Bizottság május 17-i határozatára, ami a propagandisták kiválasztására vonatkozik és elmondotta, hogy vannak megyénkben e határozatban megjelölt képzettségű propagandisták, de alapszervezetek egy része — a könnyebb ellenállásnak engedve — nem kereste meg ezeket a propagandistákat. Beszélt arról is, hogy

a propagandisták rossz kijelölése, a párt Szervezeti Szabályzatának alapos ismertetésének hiánya miatt tagságunk egy részét eddig nem tudtuk bevonni az oktatásba.

Pártbizottságaink nem nevelik a párttagságot, nem tudatosítják eléggé, hogy a természetben csak azok érhetnek el jó eredményeket, akik elméletileg is képezik magukat. Nem tudatosítják megfelelően azt sem, hogy az ellenség ellen sikerrel harcolni csak politikailag fejlett párttagok képesek.

Káderoktatásunkban értünk el komoly eredményeket — mondotta Rozsnyai elvtárs. — Jobb a megjelenési aráyszám, mint a tavalyi volt, de hiányosság az, hogy a hallgatók nem készülnek fel eléggé alaposan a konferenciákra — még egyes pártfunkcionáriusok sem. A felület felkészülés nem emeli oktatásunk eszmei színvonalát.

Ezután a megye területén működő pártiskolákról, azok tanulási fegyelme megjavításának szükségességéről szólt Rozsnyai elvtárs, majd elmondta: a pártbizottságok, pártbizottságok elsősorban a propagandisták konferenciáinak irányításával és ellenőrzésével foglalkozzanak. A legjobb propagandistákat biztosítsák a döntő területekre.

Tovább kell javítanunk a propagandisták szemináriumok tanulási és megjelenési fegyelmét, mert az oktatás sikerét csakis fejlett, jól képzett propagandisták biztosíthatják.

Úgy a propagandista, mint az alsó fokú oktatás tárgyi feltételeit — helyiség, világítás, stb. — minden pártbizottságunk biztosítani kell.

Különös gondot kell fordítani a tagjelöltek nevelésére — hangsúlyozta a beszámoló. A tagjelölti körök feladata a tagjelöltek taggá nevelése, a párt Szervezeti Szabályzatának megismertetése. Elmondotta Rozsnyai elvtárs oktatásunkban a hallgatók hiányzásának az oka jórészt az, hogy a pártbizalmiak és a pártvezetőségi tagok maguk sem tanulnak. Hiányzik a példamutatás. Üzemeinkben, termelőszövetkezetekben és gépgéplőmásokon különösen meg kell javítani az oktatás munkáját.

A DISZ oktatásról elmondotta Rozsnyai elvtárs, hogy

a megyei, járási, városi és községi pártbizottságok részéről több segítséget kap a DISZ a tavalynál, de ezt a segítséget tovább kell fokozni. Jobb munkát kell ezirányban kifejtenie a megyei DISZ-bizottságnak és a járási, városi DISZ-bizottságoknak is.

Befejezésül megállapította Rozsnyai elvtárs: a pártbizottságok, pártbizottságok funkcionáriusai, propagandistái és egész párttagságunk előtt fő feladat most — a KV október 23-i határozatának értelmében —

a párttagok és tagjelöltek nevelése nem rezsi feladat, hanem az egész pártbizottság feladata.

Végezetül Jaksza elvtárs, tömörkényi párttitkár számolt be arról, hogy Tömörkényen azért van hiányosság a tag- és tagjelöltfelvétel munkájában, mert a pártbizottság nem kapcsolta össze a tagjelölt felvételt a többi feladatokkal.

alaposan tanulmányozni és egész munkánk vezérfonalává tenni az SZKP XIX. kongresszusának anyagát.

Hozzászólások

Rozsnyai elvtárs referátumához elsőként Zombori János elvtárs, Szeged városi pártbizottságának titkára szólt fel. Elmondotta, hogy a szegedi alapszervezeti vezetőségek az idén jobban megvitatták a Politikai Bizottság oktatási határozatát. Ezt mutatta az, hogy több üzemben javult az oktatás. Egyes alapszervezeteknél azonban még mindig kevés segítséget adnak a propagandistáknak azzal, hogy azok elég segítséget kapnak a propagandista szemináriumon. Pálkönyé elvtársnő, csongrádi járási titkár arról számolt be, hogy a sövényházi gépgéplőmáson papírról osztották be a hallgatókat, úgy hogy az illető elvtársak arról nem is tudtak. Beszélt arról is Pálkönyé elvtársnő, hogy

a XIX. kongresszus anyagának feldolgozására a községek és a szocialista szektorok párttitkárai között verseny indul az anyag jobb elsajátítása és a tagság minél nagyobb számban való bevonása érdekében.

Szécsi elvtárs, Ásotthalom községi párttitkára elmondotta, hogy a pártoktatásban a tagság 90 százalékát vonták be, de a DISZ oktatásért még mindig nem telet meg mindent. Több segítséget kell adnia a községi pártbizottságoknak a propagandisták számára is. Kovács elvtárs, szegvári községi párttitkár arról szólt, hogy a tavalyi hibákon okulva, az idén sokkal nagyobb gondot fordítottak az előkészítésre és indították be az oktatást. A XIX. kongresszus anyagát például a Kendergyáiban a dolgozók 90 százaléka tanulmányozta. Nagyon fontos, hogy a DISZ szeminárium vezetője jól képzett és a fiatalok neveléséhez érő elvtárs legyen, mert csakis ilyen szemináriumvezető jó munkáját lehet elvárni a fiatalokkal az oktatást. Balogh elvtárs, a Szegedi Kenderfonó pártbizottságának titkára arról beszélt, hogy üzemi szinten a dolgozók bizonyos időközönként áthelyeztetése rontja az oktatást. Ennek következtében a tanulás lassú. De hiba az is, hogy az üzemi szinten a pártbizottság nem elég jó eszmei irányítója az oktatásnak. Ezután Gál Juszina elvtársnő beszélt arról, hogy

ahol a politikai képzés jó, ott jó az eredmény is. Például a csongrádi járásban legjobb a bejáratás, mert itt jó a politikai nevelő munka és jó a kommunista példamutatás is.

Hasonlóan jó eredmény van azokban a tsz-ekben is, ahol jó volt a politikai nevelés, sikerrel és bátran alkalmazták a legújabb agrotechnikai eljárásokat. Javasolta Gál elvtársnő, hogy pártbizottságaink a feladatok megvalósításához, a dolgozók helytállásra való neveléséhez használják fel a XIX. kongresszus anyagát. Papp elvtárs — a Pártoktatási Házának vezetője — bírálta a pártbizottságokat, mert

nem ellenőrzik, nem segítik megfelelően az előadásos propaganda megszervezését.

Rozsnyai elvtárs ezután összefoglalta a hozzászólásokat. Hangsúlyozta az oktatás eszmei, politikai tartalmának különös gondot és felelősséggel való szem előtti tartását.

E feladat megvalósításának egyik biztosítékaként a pártbizalmiak és pártfunkcionáriusok példamutatását jelölte meg.

Bíráta a DISZ megyebizottság munkáját és hangsúlyozta, hogy a DISZ megyebizottságának meg kell ismernie a területét, hogy javítani tudjon a DISZ oktatási munkáján.

A megyei pártválasztmány ülés az előző Jegyűnk János elvtárs rövid összefoglaló beszédével fejeződött be.

JÓZSEF ATTILA (1905—1937)

Tizenöt esztendeje, hogy a magyar munkásosztály és az egész nemzet nagy költője, Petőfi és Ady forradalmi költészetének folytatója és továbbfejlesztője, József Attila, gyermekkorától szörnyű nyomorától s férfikora melleszétől felőlódott idegzetének összeroppanása következtében tragikus módon véget vetett életének. A balatonszársói tehervonat szétrocskolt testét, melyet a betegség már amúgyis előkészítet a pusztulásra. A nagy költő borzajmas sorsa a Horváth-rendszer társadalmi viszonyait vádolta, amely végül soron felelős József Attila haláláért.

Gyermekkora a fővárosi proletárgyermek nyomorúságos körülményei között telt el. Apja három esztendő korában elhagyta családját, kivándorolt. Anyja mosással, takarítással tartotta el három gyermekét, akik gyakran éheztek napokon át, pedig maguk is próbáltak ezzel-azzal pénzt keresni. Tizenéves volt József Attila, mikor anyja meghalt. Sógora, egyben gyámja, 1920 őszén Makóra küldte internátusi diáknak; a gimnázium ötödik osztályába kezdett ekkor járni. Versírásán már korán foglalkozik: első gyermekkori versikéje a proletárgyermek jobb élet, étel, ruha iránti vágyakozásának tükröződése. A költői pályája szempontjából már értékelhető első verseit 1921-ben Makón kezdte írni s tanárai, helybeli hatádogondolkodású jóakarú biztatják, pártolják. Fölhívják rá a Tanácsköztársaság bukása óta magányba húzódt: szegedi költőnek, Juhász Gyulának figyelmét s az ő bátorítása, baráti támogatása juttat nyilvánosságot a fiatal diákköltőnek eleinte a makói és szegedi újságokban, színházi lapokban, később az akkor legjelentősebb irodalmi folyóiratban, a Nyugatban. Juhász Gyula segítségével és előszavával jelent meg harmadik esztendeje, 1922 karácsonyán első verseskötete, a „Szépség koldusa”, melyben a 17 éves fiatal költő az Ady- és Juhász Gyula-hatások mellett már érzeti egyéni, sajátos hangját. Szerelmi versei, tájképei és hangulatképei mellett forradalmi hangja már itt megmutatkozik:

Mi vagyunk az élet fia! A küzdelemre fölkent dalidák. Megmozdulunk, hej, összeroppan! (akkor) (Fiatal életek indulója.)

Makóról 1923 telén elkerült ugyan, de nem véglegesen. Szegedi egyetemre élt át s ott is folytatta a költői pályáját; az évek múltán is el-elátogatott a városba, ahol a legtöbb megértést és szeretetet kapta megpróbáltatásai teljében. Hódmezővásárhelyre is többször lejár Pestről s rövid, de hosszabb ideig tartózkodott itt a nővére, Illyenkor mindig átalátott néhány napra Makóra. Eszébe jutott Jánoshoz és Szegedre Juhász Gyulához, régi barátaihoz.

Csongrád megyének különösen értékes haledó hagyománya József Attila életműve, hiszen innét indult költői pályájára; az itteni dolgozó nép életéből merítette első költői élményeit. Mitután egy elkeseredett hangú, szókimondó verse miatt a szegedi egyetemről „eltanácsolta” az „egyetem fura ura”, a vaskalapos Horger professzor, egy másik verse miatt meg bíróság elé állították, meghurcolták — Bécsbe, majd Párizsba ment. Itt meglátta a tőkés országok proletáriumának nyomorát, kapcsolatba jutott emigráns kommunista írókkal s a diákkorától kezdve egyre tudatosuló szocialista érzése fokozatosan telítődött meg a marxista-leninista elmélettel. Már Makón, internátusi diák-korában kiált a sorból a delutánisétán, hogy minden nap megvegye a Népszavát. Szegeden — így mondják szállásadó — legkedvesebb olvasmánya Lenin: „Aldam és forradalom” című művének illegális magyar kiadása volt. Bécsben, Párizsban, majd visszatérve Pesten mohón olvassa a marxista klasszikusokat, bekapcsolódik a munkásmozgalomba s a húszas évek végén tagja lesz az illegális kommunista pártnak. Már előbb, 1925-ben találkozik sógora lakásán az illegálisban élő Rákosi elvtárral, akinek tanítása, példája egész életre szóló nyomot hagyott a fiatal forradalmár-költő lelkén,

Költészetét tetőpontjára éri el ebben az időben. Első verseskötete óta 1925-ben megjelent, ugyancsak Szegeden, „Nem én koldus” című kötetét, majd 1928-ban a „Nincsen apám, se anyám” címmel ad a kiadást. Már ezekben egyre közelebb kerül a gazdasági válságban fuldoló magyar tőkés társadalomnak, a paraszti nyomornak, a proletár munkanélküliségnek, a népgyilkos uralkodósztyálynak, az ekkoriban életrekapó fasizta veszedelmek elleni harcra. József Attila költészete nélkül — figyelmeztet Horváth Márton elvtárs — a magyar történelmet sem érthetjük meg. Az ő életműve nemcsak a kapitalizmusbeli költőszor szomorú, de tanulságos példája, de művészi megörökítése az egész cinymot magyar nép ekkori sorsának és méltó emléke a magyar munkásosztály elnyomás és fasizmus elleni hősi harcának is:

De — elvtársaim! — ez az a munkásság, mely osztályharcban vasba öltözött, Kidalunk ért, mint a kémény; lassúak! És báruuk érte, mint az üldözött.

A történelem futószalagára szeretve ígyn készült a világ, hol a munkásság majd a sötét gyárba szegzi az Ember vörös csillagát!

„Vers, erdej, légy osztályharcos!” — írja egyik verse.

ben, s tudja, hogy költészete nem öncélú játék, hanem hivatás; tudja, hogy versei részt vesznek a munkásosztály felszabadulásáért vívott nagy harcban. Versei közül sok a proletárium szájgyomgyozása útján terjed, vagy gyűrt papírlapokon terjesztették őket illegálisan, mint a „Lebukottak” című versét is, melyet Salai és Fürst elvtársak stárium elé vajú állítása elleni küzdelemben írt.

Legismertebb nagy, klasszikus költőteményének (A város peremén, Házam, a Dunánál, Munkások, Szocialisták, A tőkehaszon baladája, Dönts a tőkét, stb.) nem egy sora szálalókévé vált; idézzük őket napról-napra s jórészt csak most értjük meg igazán. Szerelmi költésze ében, a magánélet lírai visszatükrözésében is újszerű, realista költői módszert alakított ki, igaz, költészetében vannak nyomai a nyugati dekadenciának, formalizmusnak, divatos freudista téveszméknek is és költői nyelve néhol megértésének hátrányára túlságosan elvont és bonyolult — mégis életműve egészében véve a munkásosztály, a párt és az egész nemzet nagy kincse, költőműve fegyvert jelentenek számunkra kulturális forradalmunkban és a békeért, a szocializmus építéséért folyó harcunkban.

Egyéni és költői tragédiája — erre ugyan csak

Horváth Márton elvtárs mutatott rá — nagy tanulság számunkra. József Attila magányosságának, elszigeteltségének s ezen a révén pszichizmusának, elkeseredésének egyik oka volt, hogy nem ismerte, nem ismerhette igazán a Szovjetuniót, amely a fasizmus és a tőkés elnyomásnak az ő számára reménytelennek tűnő világából a biztos kiút vezető utat jelentette. Nem ismerte föl ezt a hatalmas erőforrást, úgy érezte, kilátástalan a harc s ez a sötét kétségbeesés sokszor erőt vesz rajta, korlátozza életműve nagy, haldó jelentőségét. Mi már tudjuk, mit jelent számunkra a szocialista népgazdaság és a szocialista nemzeti kultúra építésében a szovjet példa s biztossan is támaszkodunk rá. József Attila költészete pedig Petőfi és Ady életműve mellett szocialista kultúránk legélevezőbb, legbővebb ömlő forrásává lett. „Élete — ha van élete még egy — a proletár utókoré” írta magáról. S József Attila, a párt költője, a munkásosztály költője a felszabadulás után egész népünk klasszikus nemzeti költőjévé, sőt a nemzetközi munkásmozgalom és a világirodalom költőjévé magasztott. A költő, aki egész népét, „nem középniskolás fokon” akarta tanítani, most az egész emberiséget neveli harcra, helytállásra az ényomás ellen, a nép és béke oldalán.

Dr. Péter László,